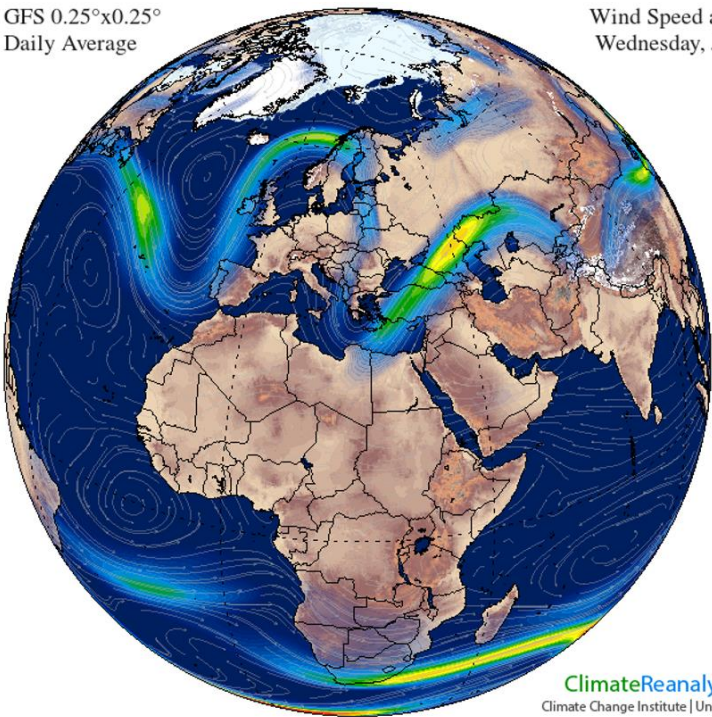
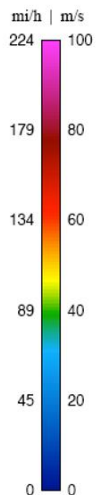

GFS 0.25°x0.25°
Daily Average

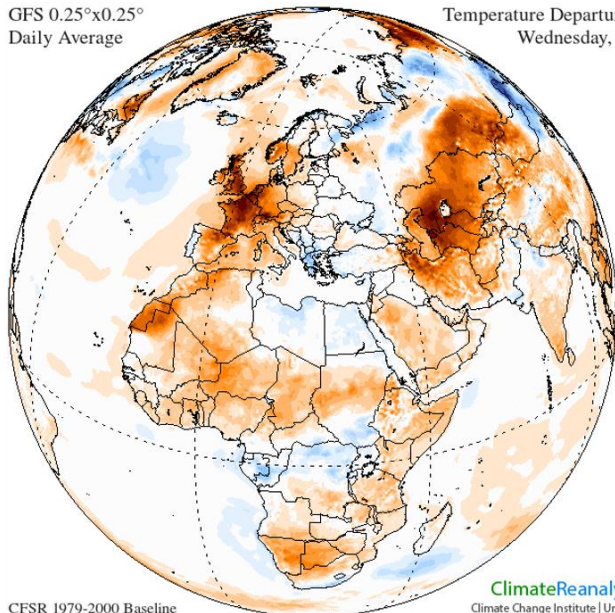

Wind Speed at 250 mbar
Wednesday, Jul 01, 2015

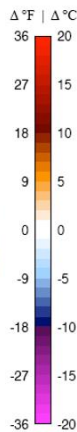

ClimateReanalyzer.org
Climate Change Institute | University of Maine

GFS 0.25°x0.25°
Daily Average

Temperature Departure from Avg
Wednesday, Jul 01, 2015

CFSR 1979-2000 Baseline

ClimateReanalyzer.org
Climate Change Institute | University of Maine

World + 0.62 °C	Northern Hemisphere + 1.16 °C	Arctic + 1.19 °C
Tropics + 0.88 °C	Southern Hemisphere + 0.08 °C	Antarctic - 3.93 °C

+ 0.28 °C Tropics	+ 0.08 °C Southern Hemisphere	- 3.93 °C Antarctic
+ 0.65 °C World	+ 1.16 °C Northern Hemisphere	+ 1.19 °C Arctic

CFSR 1979-2000 Baseline

ClimateReanalyzer.org
Climate Change Institute | University of Maine

Espurna n°74

Ref: [SIF 15/1200]

Juliol 2015

Butlletí informatiu
de Prevenció
d'Incendis
Forestals

Por

Unitat Tècnica 902
Secció de Prevenció d'Incendis Forestals
Direcció General de l'Agència de Seguretat i
Resposta a les Emergències
Presidència de la Generalitat

ÍNDIX

Claus del mes.....	2
Incendis rellevants.....	6
Dades Estadístiques.....	7
Valors Acumulats	7
Comparació amb els valors mitjans.....	8
Evolució mensual: nombre.....	9
Evolució mensual: superfície afectada.....	11
Anàlisi de les causes	13
Relació completa d'incendis en el període	14
Apartat Especial. Humitat dels combustibles vius*	16

Foto portada: Dorsal d'altres pressions sobre Europa occidental, i anomalia de temperatures respecte a la mitjana (1979-2000), data 01 de juliol de 2015. La dorsal va mantenir l'estabilitat a la zona i va permetre l'entrada pel sud de masses de aire càlid. Font: www.tiempo.com

CLAUS DEL MES¹

Meteorològicament el mes de juliol a la Comunitat Valenciana ha estat marcat per les altes temperatures i per les tempestes, que en la majoria de les ocasions han estat acompanyades de precipitacions més o menys intenses. No obstant això, aquestes precipitacions no han estat generalitzades a tota la Comunitat, ja que a la província d'Alacant han estat molt més escasses.

A nivell nacional, juliol de 2015 ha resultat el mes més càlid a Espanya des que AEMET té registres oficials. Concretament, la temperatura mitjana del país va ser de 26,5°C, un valor que està 2,5°C per sobre de la mitjana del mes. A nivell de Comunitat Valenciana, la major part del territori ha estat entre 2,5 i 3,5 graus per damunt de la mitjana mensual, tal com es pot veure al següent mapa:

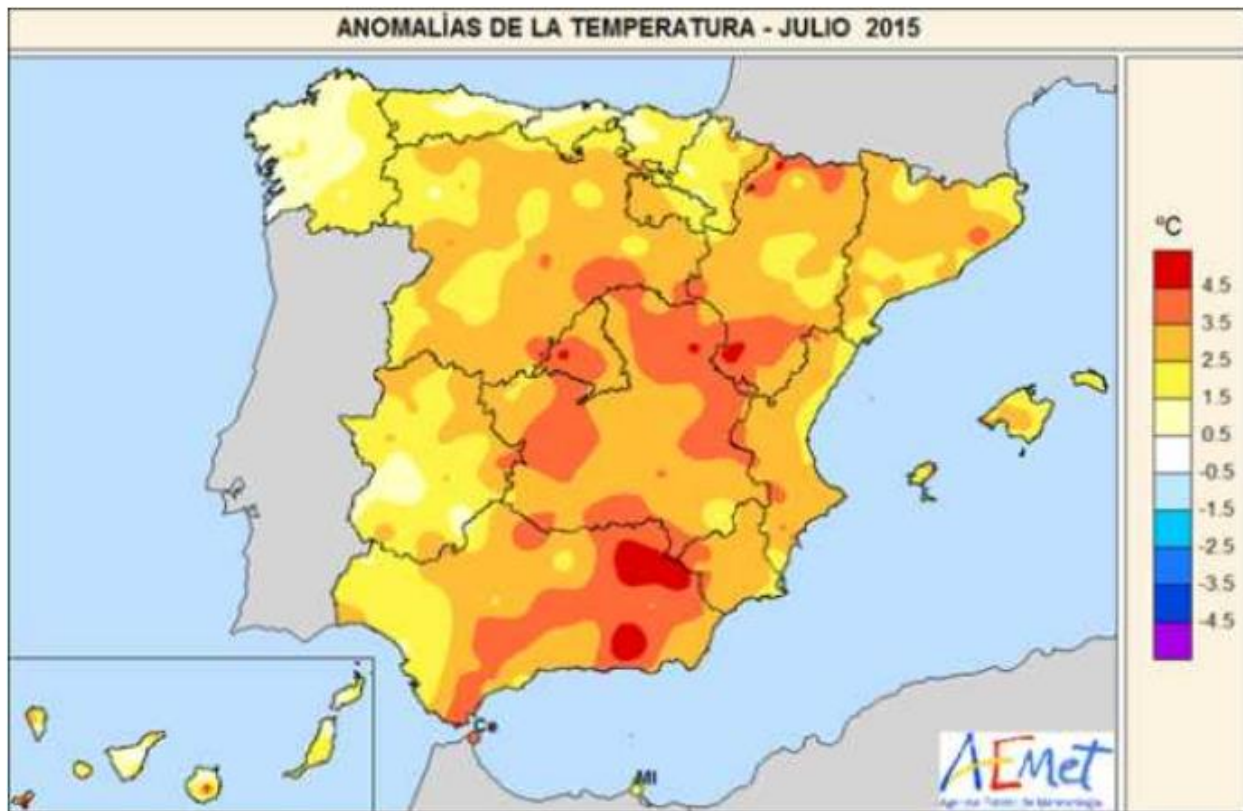

Figura 1. Mapa de anomalías de temperatura. Julio de 2015

Una de les conseqüències de l'estabilitat i de la intensa calor és l'escalfament de la superfície del mar, que a mitjans de juliol es trobava entre 26°C i 27°C davant de la costa de la Comunitat Valenciana, temperatura que és aproximadament 2°C superior al normal en aquestes dates. Són valors de temperatura del mar més típics de final d'agost que de meitat de juliol, el que a curt termini pot afavorir que les brises marítimes que es disparen a partir de migdia i que refresquen la franja litoral, siguin un poc menys intenses que l'habitual.

¹ La informació sobre meteorologia, excepte indicació expressa, prové de AEMET

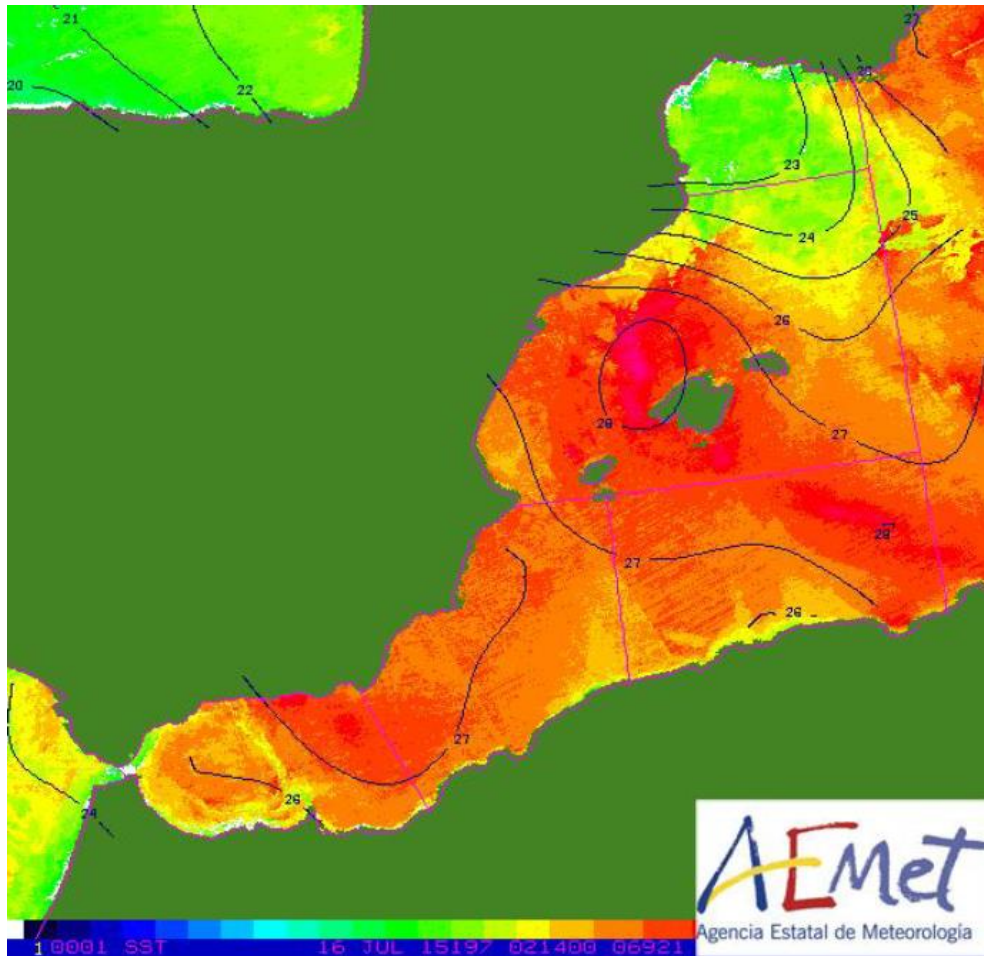

Figura 2. Imatge obtinguda amb una combinació de les dades dels canals infrarojos del satèl·lit NOAA-19, que dóna la temperatura de la superfície del mar. Actualitzada al 16 juliol 2015 amb dades del dia anterior

Pel que fa a les precipitacions, com s'ha comentat, han vingut principalment per tempestes, i han estat de caràcter desigual. La província de Castelló i l'interior de la província de València han estat les que han recollit més litres de pluja. Per la seva banda, la província d'Alacant, sobretot la zona de costa i la meitat sud, és la que ha tingut un caràcter més sec. El següent mapa mostra el percentatge de precipitació acumulada durant el mes de juliol, respecte a la mitjana normal (de 1981 a 2010):

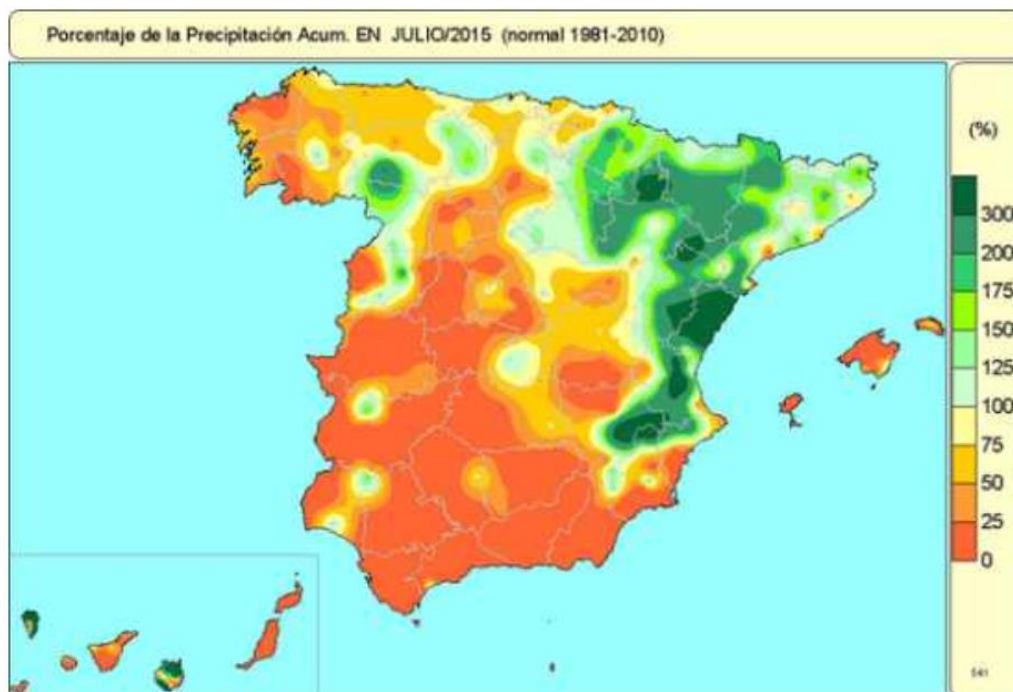

Figura 3. Percentatge de precipitació acumulada al juliol de 2015, respecte a la mitjana normal (1981-2010)

D'altra banda, la predicció estacional per a l'agost-setembre-octubre de 2015 marca que és més probable que la temperatura arribi a valors superiors als normals a tot Espanya, i de manera més acusada a l'est peninsular.

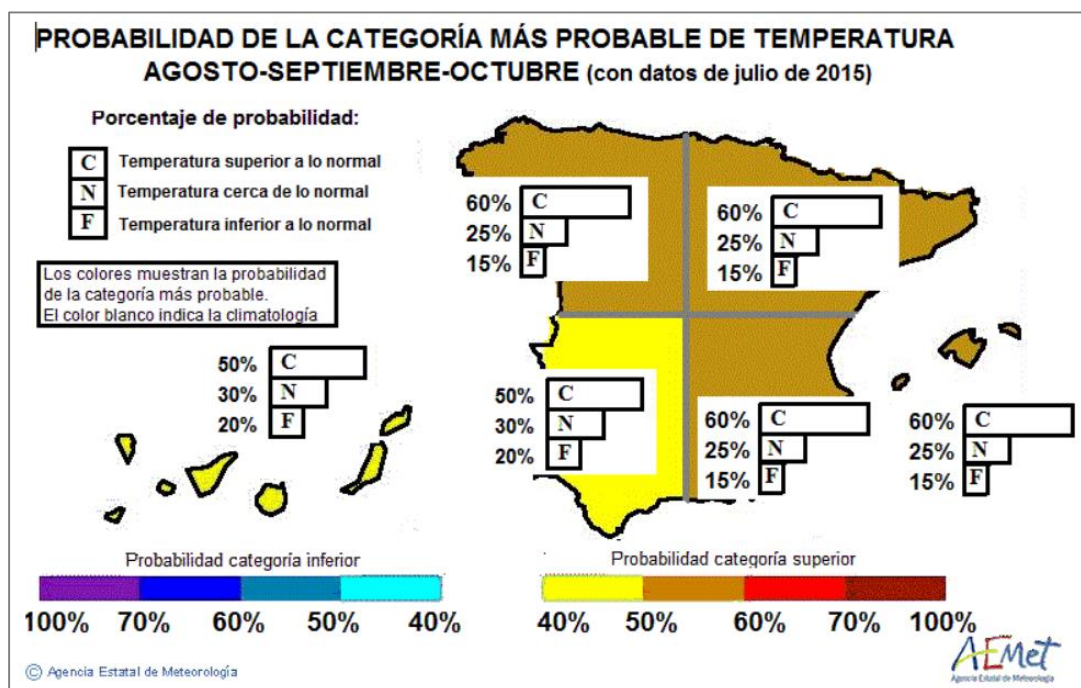

Figura 4. Probabilitat de la categoria més probable de temperatura per agost-setembre-octubre 2015

I pel que fa a la precipitació, per a l'agost-setembre-octubre és més probable que aquesta sigui superior als valors normals a la meitat est peninsular:

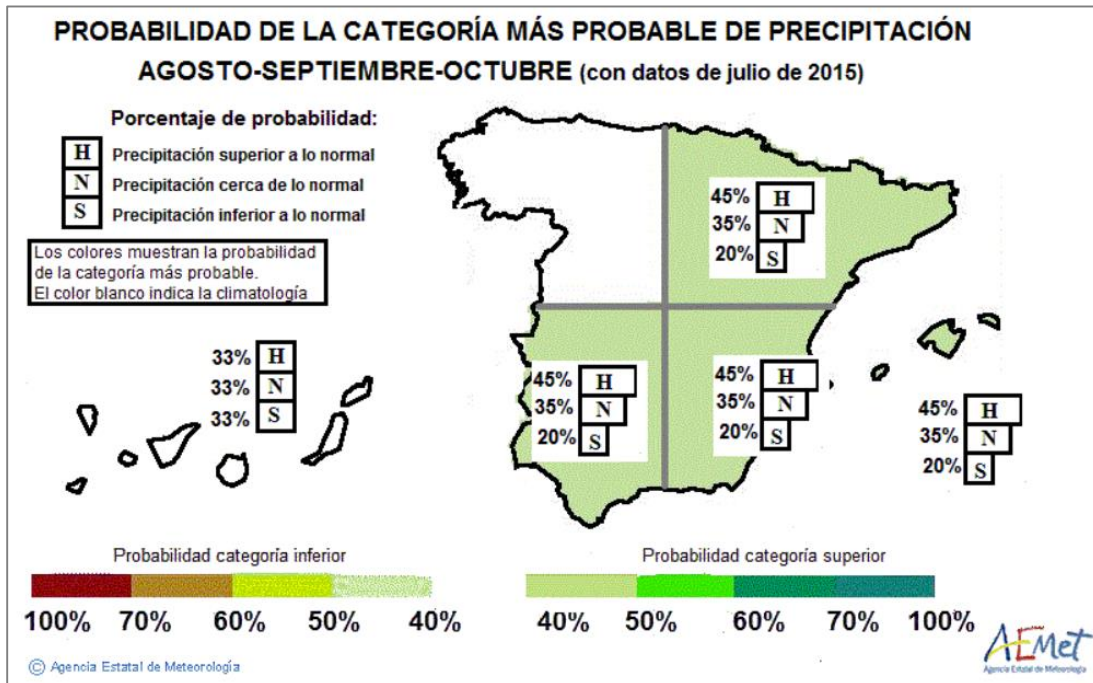

Figura 5. Probabilitat de la categoria més probable de precipitació per agost-setembre-octubre 2015

Pel que fa a incendis forestals, s'han comptabilitzat per al mes de juliol un total de **55 incendis** (valor un poc per baix de la mitjana), amb una superfície forestal afectada de **459,31 ha** (també un poc per baix de la mitjana mensual). NOTA: Les dades són provisionals. Qualsevol variació en el còmput es veurà reflectida en el següent número del butlletí.

INCENDIS RELLEVANTS

Durant el mes de juliol s'ha registrat un incendi d'especial rellevància:

- El dia 07 es va iniciar un incendi al municipi de Montán (Castelló) a causa de la caiguda d'un llamp. En total es van cremar 417,88 ha de terreny forestal, en la seva major part de vegetació arbrada. L'incendi, en general, va propagar de forma bastant lenta. Tant la meteorologia com el contingut d'humitat de la vegetació (com es veurà en l'apartat especial que s'ha preparat al final d'aquest número del butlletí), van contribuir de forma important a aquest fet.

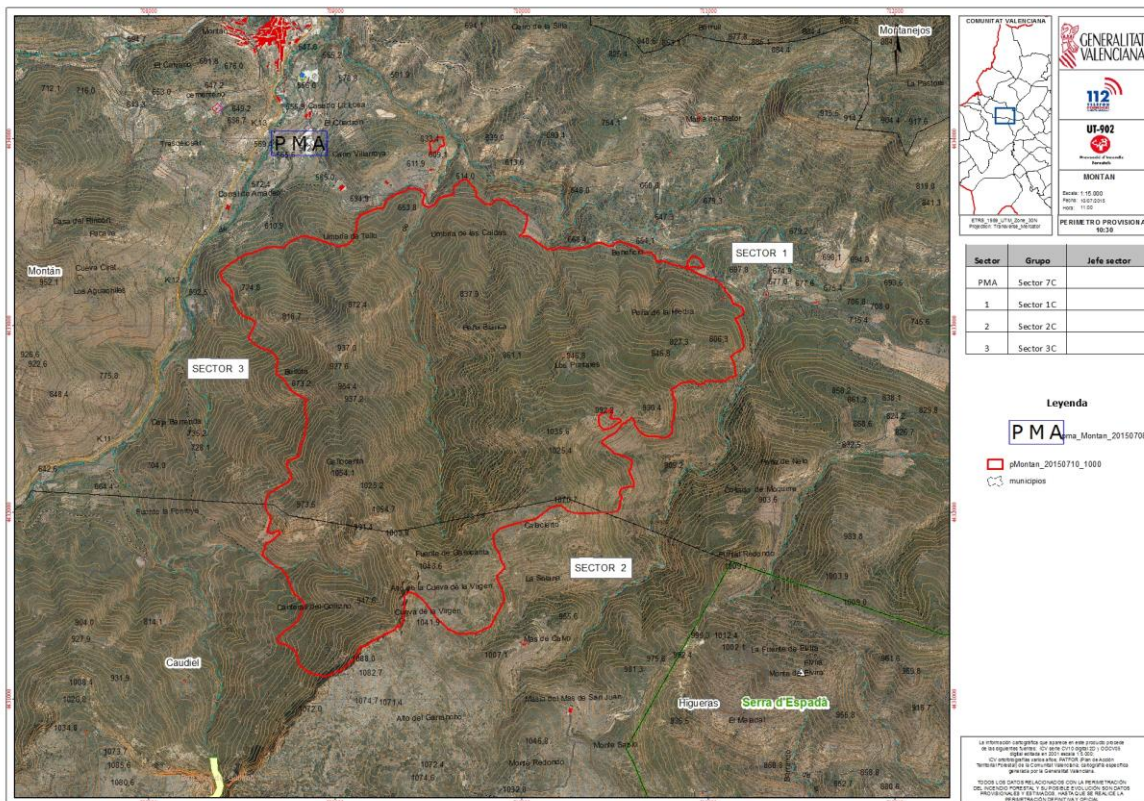

Figura 6. Perímetre de l'incendi de Montán del 07/07/2015. Elaboració pròpia UT-902.

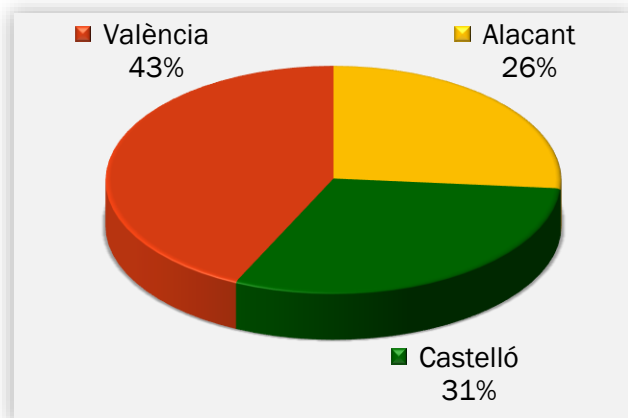
DADES ESTADÍSTIQUES

VALORS ACUMULATS

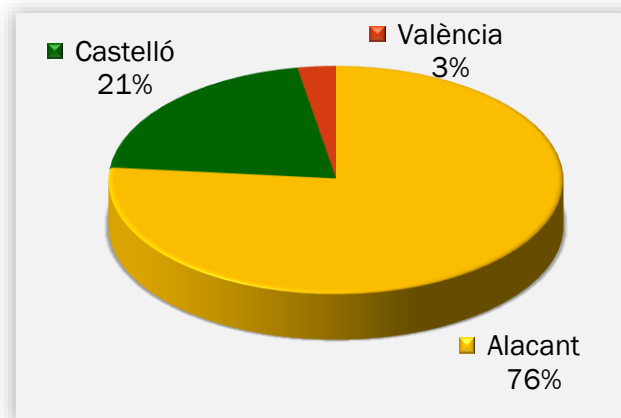
A la taula 1 i en els gràfics 1 i 2 es realitza un desglossament detallat del nombre d'incendis i la superfície afectada acumulada en l'any 2015 per províncies.

Província	Nombre	Superfície afectada Ha				
		Superfície rasa			Arbrada	Total
		Canyar	Altres rases	Total rasa		
Alacant	62	13,15	1.669,23	1.682,38	112,92	1.795,30
Castelló	72	5,17	55,33	60,49	424,80	485,29
València	101	37,91	10,72	48,63	16,16	64,79
Total	235	56,22	1.735,28	1.791,50	553,88	2.345,38

Taula 1. Nombre d'incendis i superfície afectada per tipus i províncies

Gràfic 1. Nombre d'incendis en percentatge

Gràfic 2. Superfície afectada en percentatge

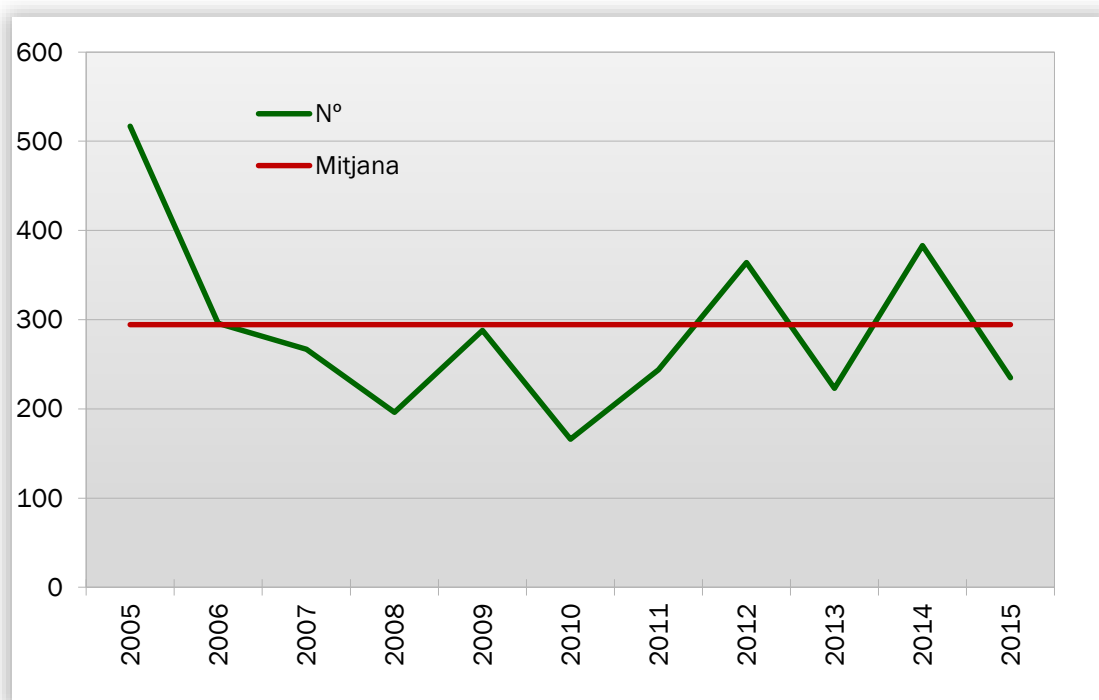
La província de València és la que ha registrat més incendis, seguida de la de Castelló. No obstant això, en quant a superfície, la major part correspon a la província d'Alacant amb el 76%. La de Castelló suma el 21%, mentre que la de València només acumula el 3% del total.

COMPARACIÓ AMB ELS VALORS MITJANS

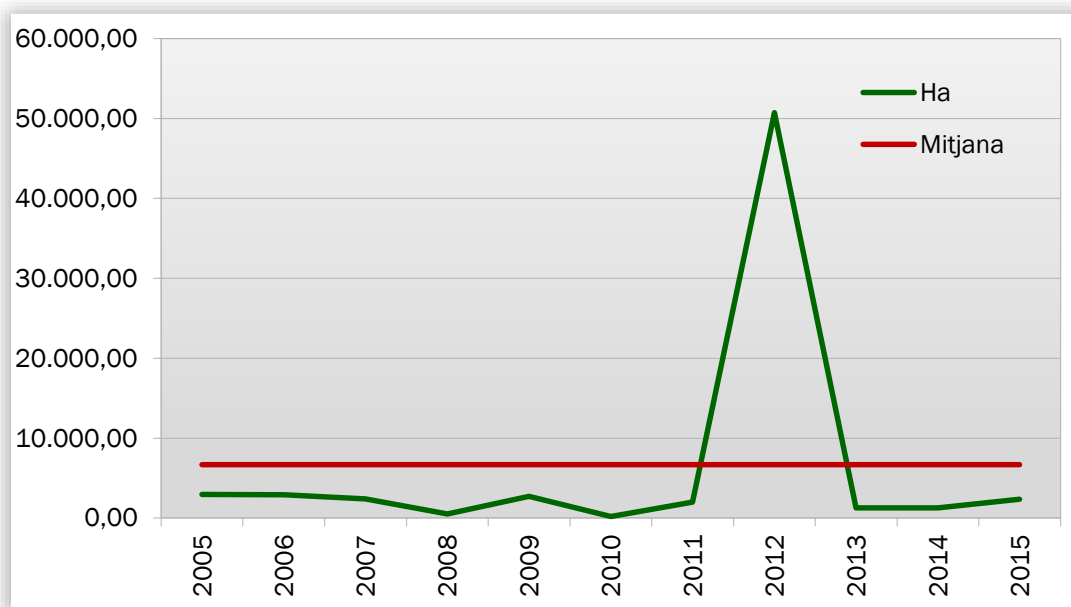
Els valors acumulats a 31 de juliol que es detallen a la taula 2 reflecteixen que s'han produït 235 incendis, valor per baix de la mitjana, que se situa en 294 incendis. La superfície afectada acumulada també està per baix de la mitjana, que resulta ser de 6.696,73 ha.

Any	Nº	Superfície
2005	517	2.939,15
2006	296	2.931,26
2007	267	2.400,19
2008	196	515,52
2009	288	2.712,63
2010	166	203,96
2011	244	1.997,55
2012	364	50.741,85
2013	223	1.260,21
2014	383	1.264,94
2015	235	2.345,38

Taula 2. Nombre i superfície acumulats en el mateix període analitzat

Gràfic 3: Evolució del nombre d'incendis en comparació amb el valor mitjà

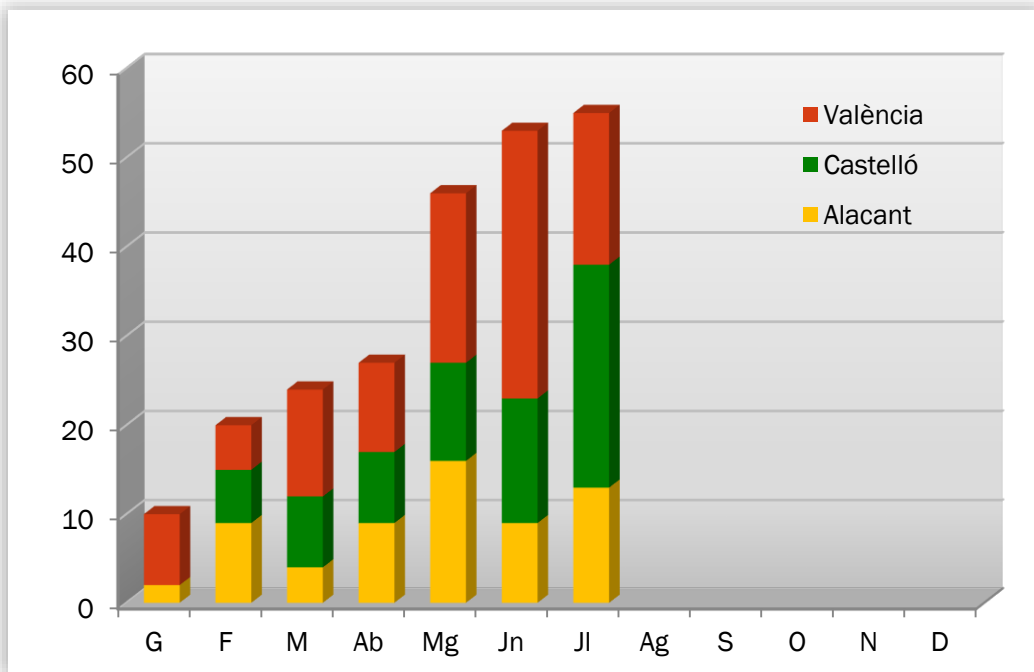
Gràfic 4: Evolució de la superfície afectada en comparació amb el valor mitjà

EVOLUCIÓ MENSUAL: NOMBRE

L'evolució mensual es representa a través d'una taula numèrica en la qual es recullen els valors per a cada província, i el total de la Comunitat Valenciana (taula 3), juntament amb dos diferents representacions gràfiques, una de valors acumulats per províncies i una altra de comparació amb la mitjana dels últims 10 anys (gràfics 5 i 6).

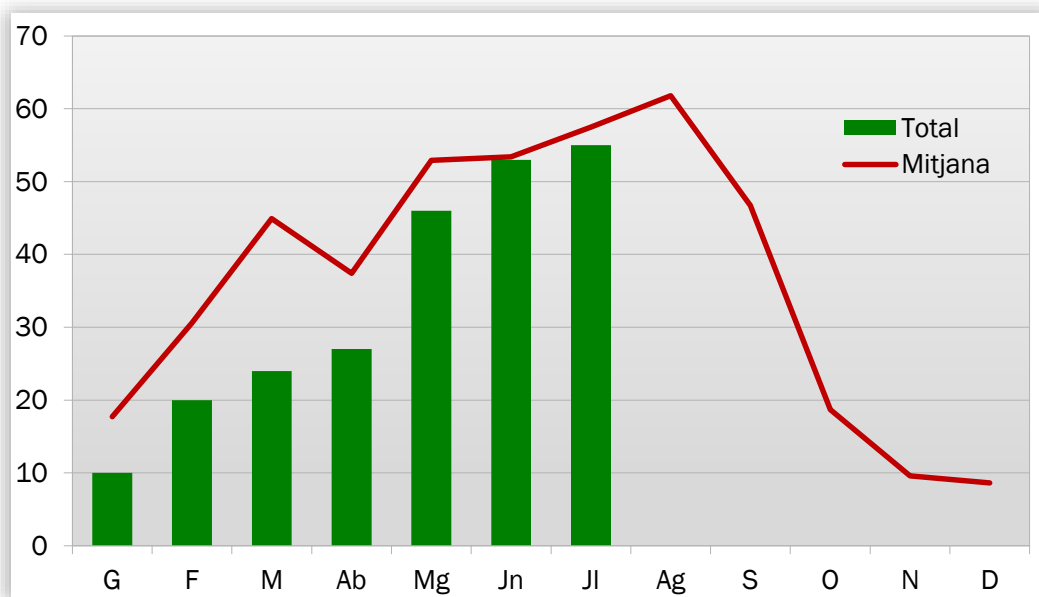
Mes	Alacant	Castelló	València	Total
Gener	2	0	8	10
Febrer	9	6	5	20
Març	4	8	12	24
Abril	9	8	10	27
Maig	16	11	19	46
Juny	9	14	30	53
Juliol	13	25	17	55
Agost	0	0	0	0
Setembre	0	0	0	0
Octubre	0	0	0	0
Novembre	0	0	0	0
Desembre	0	0	0	0
TOTAL	62	72	101	235

Taula 3. Evolució mensual del nombre d'incendis (2015)

Gràfic 5: Nombre d'incendis per mesos i províncies

S'han registrat durant el mes de juliol 55 incendis en total, 13 a la província d'Alacant, 25 a la de Castelló i 17 a la de València. En conjunt, el nombre d'incendis està un poc per baix de la mitjana en el mes de juliol (58).

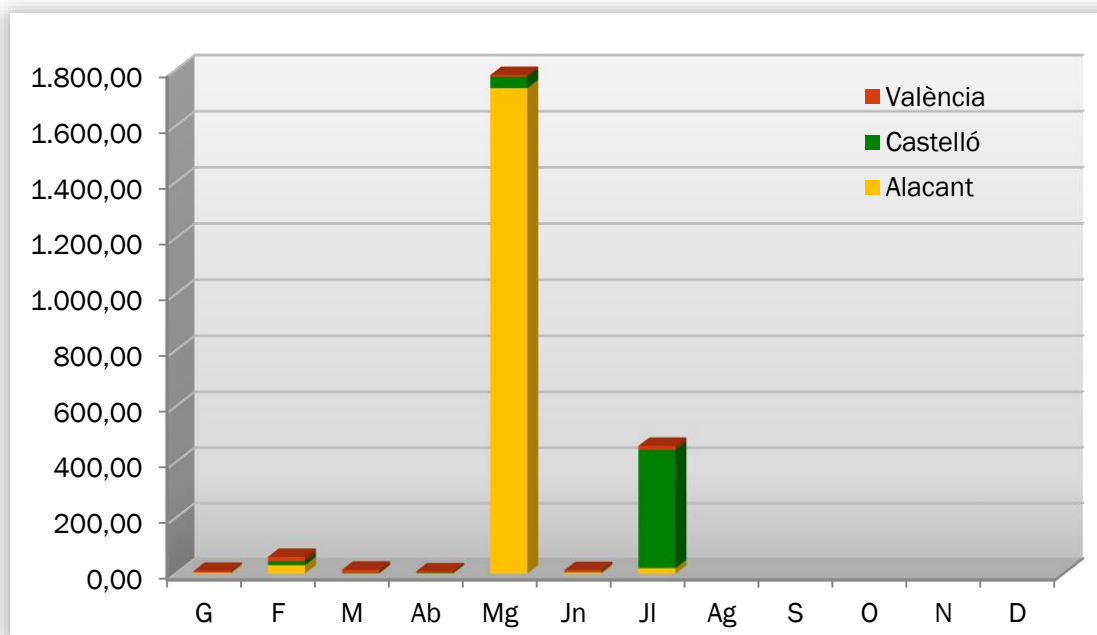
Gràfic 6: Nombre d'incendis per mesos, comparativa amb els valors mitjans de l'últim decenni

EVOLUCIÓ MENSUAL: SUPERFÍCIE AFECTADA

L'estudi de l'evolució mensual de la superfície afectada segueix una estructura similar a la ja descrita en l'apartat referit al nombre, si bé en la comparació amb els valors mitjans, donades les grans diferències de valors, s'ha utilitzat una escala logarítmica (gràfic 8).

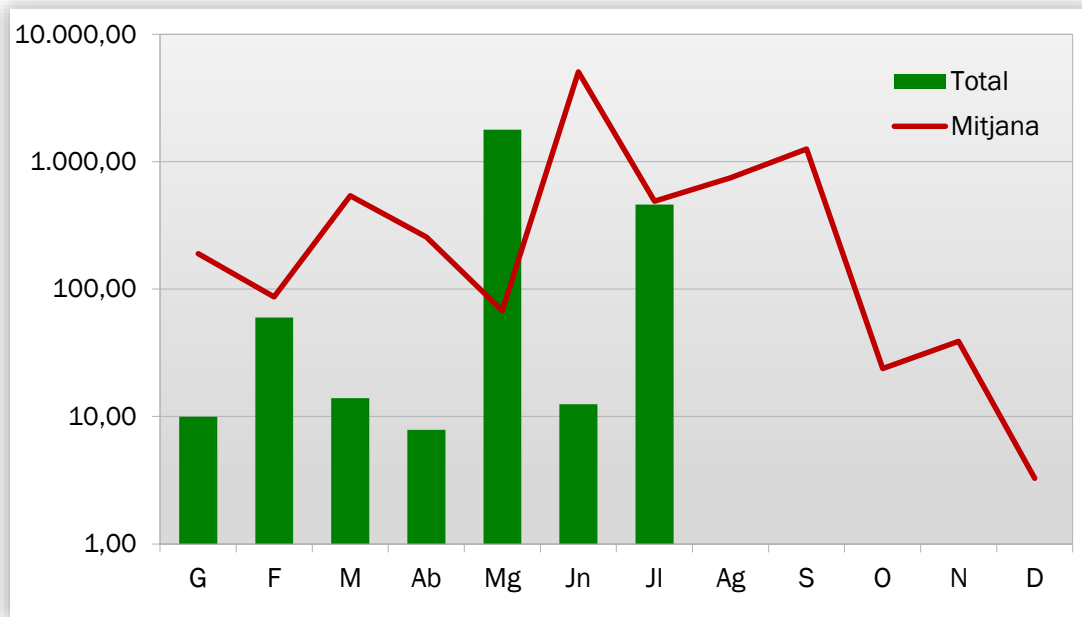
Mes	Alacant	Castelló	València	Total
Gener	3,72	0,00	6,27	9,99
Febrer	29,89	13,95	16,03	59,87
Març	1,05	1,67	11,19	13,90
Abril	1,51	2,66	3,70	7,86
Maig	1735,48	40,17	6,35	1782,00
Juny	4,28	1,21	6,96	12,46
Juliol	19,37	425,64	14,29	459,31
Agost	0,00	0,00	0,00	0,00
Setembre	0,00	0,00	0,00	0,00
Octubre	0,00	0,00	0,00	0,00
Novembre	0,00	0,00	0,00	0,00
Desembre	0,00	0,00	0,00	0,00
TOTAL	1795,30	485,29	64,79	2345,38

Taula 4: Evolució mensual de la superfície afectada (2015)

Gràfic 7: Superfície afectada per mesos i províncies

Al mes de juliol de 2015 s'han vist afectades per incendis un total de 459,31 hectàrees de terreny forestal, de les quals 19,37 corresponen a la província d'Alacant, 425,64 a la província de Castelló (la major part corresponents a l'incendi de Montán), i 14,29 a la de València.

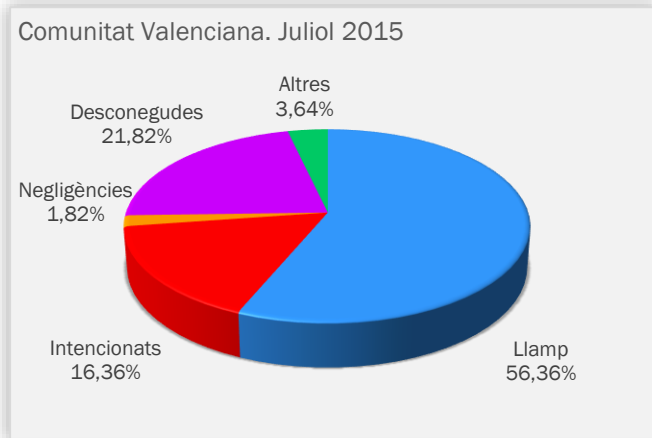

Gràfic 8: Superfície afectada per mesos, comparativa amb els valors mitjans de l'últim decenni

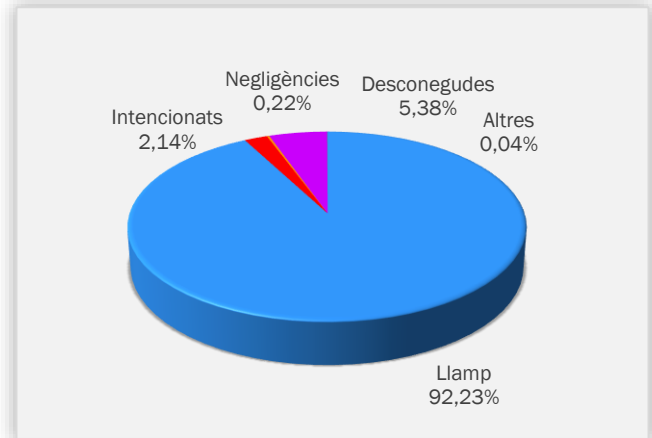
La superfície afectada al mes està un poc per baix de la mitjana del decenni, que es situa en 490,56 ha.

ANÀLISI DE LES CAUSES

L'estudi de les causes s'ha realitzat a partir dels percentatges en nombre i en superfície afectada, per al total de la Comunitat Valenciana per al mes de juliol, i posteriorment el mateix anàlisi per al total acumulat en l'any 2015.

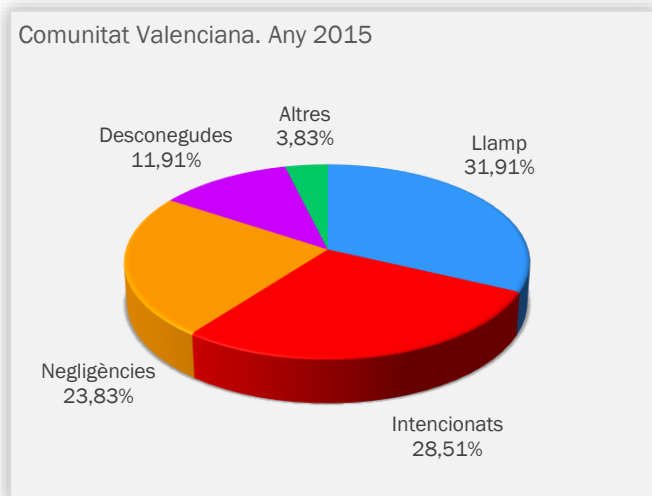

Gràfic 9: Comunitat Valenciana, % d'incendis ocorreguts per causa

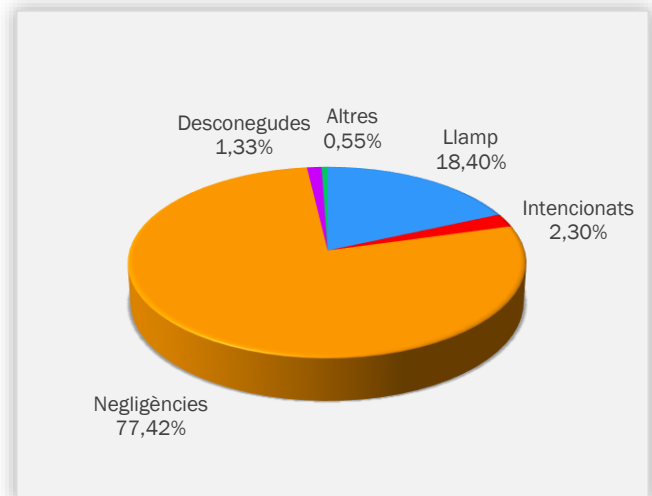

Gràfic 10: Comunitat Valenciana, % de superfície afectada per causa

Al mes de juliol s'han produït, en el conjunt de la Comunitat Valenciana, 31 incendis per llamp, sent la causa més important durant aquest mes. A més, han ocorregut 9 incendis intencionats, 1 incendi per negligències, 12 per causes desconegudes, i 2 per altres causes.

Gràfic 11: Comunitat Valenciana, % d'incendis ocorreguts per causa. Acumulat 2015

Gràfic 12: Comunitat Valenciana, % de superfície afectada per causa. Acumulat 2015

RELACIÓ COMPLETA D'INCENDIS EN EL PERÍODE

Data	Municipi	Sup (ha)	Causa	Paratge	Província
02-jul-15	Sagunt/Sagunto	1,000	2	Marjal dels Moros	VALÈNCIA
04-jul-15	Barxeta	0,300	1	Barranco Cebeda	VALÈNCIA
06-jul-15	Llíria	0,250	3	El Campo	VALÈNCIA
06-jul-15	Carlet	0,005	1	Ribera del Río Magro	VALÈNCIA
07-jul-15	Xixona/Jijona	0,015	4	Cruce la Sagra	ALACANT
07-jul-15	Montán	417,880	0	Alto Bellota	CASTELLÓ
07-jul-15	Jérica	1,000	0	La Dehesa	CASTELLÓ
07-jul-15	Arañuel	0,010	0	Horcajo	CASTELLÓ
09-jul-15	Jérica	0,070	3	El Bolaje	CASTELLÓ
09-jul-15	Torreblanca	0,020	1	Parretes	CASTELLÓ
11-jul-15	Tuéjar	0,002	1	Los Terreros	VALÈNCIA
12-jul-15	Guardamar del Segura	0,300	3	Playa del Rebollo	ALACANT
13-jul-15	Catí	1,800	3	Mas de Jovaní	CASTELLÓ
13-jul-15	Jérica	0,050	1	Fuente del Abadejo	CASTELLÓ
15-jul-15	Manuel	0,440	1	Camí Palmeral	VALÈNCIA
16-jul-15	Cabanes	0,010	3	Prat de Cabanes	CASTELLÓ
17-jul-15	Senyera	8,600	1	Riu Albaida	VALÈNCIA
17-jul-15	Vallanca	0,800	0	Hoya del Carro	VALÈNCIA
17-jul-15	Cabanes	0,020	3	Prat de Cabanes	CASTELLÓ
18-jul-15	Requena	0,010	0	Finca Valiente	VALÈNCIA
18-jul-15	Venta del Moro	1,050	0	Puntal Merino	VALÈNCIA
18-jul-15	Morella	0,001	0	Mas del Collet	CASTELLÓ
18-jul-15	Morella	0,000	0	Coll de l'Aigua	CASTELLÓ
18-jul-15	Vistabella del Maestrat	0,003	0	Mas de la Chaparra	CASTELLÓ
18-jul-15	Benafigos	0,007	0	Mas de Coves	CASTELLÓ
18-jul-15	Toga	0,002	0	La Loma	CASTELLÓ
19-jul-15	Turís	0,060	0	Viñamalata	VALÈNCIA
19-jul-15	Requena	1,500	0	Casa del Doctor	VALÈNCIA
19-jul-15	Bolulla	0,250	1	Els Chorros	ALACANT
20-jul-15	Quatretondeta	0,020	0	La Canal	ALACANT
20-jul-15	Penàguila	0,120	0	El Morerar	ALACANT

21-jul-15	Sierra Engarcerán	0,002	0	Tossal de la Canà	CASTELLÓ
21-jul-15	Vistabella del Maestrat	0,000	0	El Tossal	CASTELLÓ
21-jul-15	Culla	0,010	0	Mas del Pessadet	CASTELLÓ
21-jul-15	Vistabella del Maestrat	0,004	0	Coll del Vidre	CASTELLÓ
22-jul-15	Casas Altas	0,002	0	Puntal de los Malenos	VALÈNCIA
22-jul-15	Ayora	0,020	0	Las Vacas	VALÈNCIA
22-jul-15	Bicorp	0,020	0	Hoya del Maseno	VALÈNCIA
22-jul-15	Alacant/Alicante	0,150	4	San Gabriel	ALACANT
22-jul-15	Azuébar	0,005	3	Almendrolar	CASTELLÓ
23-jul-15	Pedreguer	12,500	3	Pouet	ALACANT
23-jul-15	Ayora	0,001	0	Collado de San Juan	VALÈNCIA
24-jul-15	Tírig	0,150	0	Masía Morellana	CASTELLÓ
24-jul-15	Albocàsser	0,500	0	Mas de Martí	CASTELLÓ
26-jul-15	Vall d'Alba	3,750	3	Mas de Català	CASTELLÓ
27-jul-15	Vila-real	0,150	1	Pinella	CASTELLÓ
27-jul-15	Orihuela	0,010	3	Finca Gobernadora	ALACANT
29-jul-15	Xàbia/Jávea	0,001	3	Cansaloes	ALACANT
30-jul-15	Sella	0,003	0	La Solana	ALACANT
30-jul-15	Quatretondeta	0,004	0	Sierra Serrella	ALACANT
30-jul-15	Sanet y Negrals	0,001	0	Massil	ALACANT
30-jul-15	Confrides	6,000	3	Font de l'Abre	ALACANT
30-jul-15	Morella	0,000	0	La Juncosa	CASTELLÓ
31-jul-15	Zorita del Maestrazgo	0,200	0	Mas de Fuster	CASTELLÓ
31-jul-15	Yátova	0,230	0	Cañada Ramón Pardo	VALÈNCIA

Codis de causes

- (0) Llamp
- (1) Intencionats
- (2) Negligències
- (3) Desconeixudes/Investigació
- (4) Altres

APARTAT ESPECIAL. HUMITAT DELS COMBUSTIBLES VIUS*

* Autor de l'article original: Raúl Quílez Moraga. Tècnic del Consorci Provincial de Bombers de València. Editat i adaptat per a aquest número de l'Espurna per la Unitat Tècnica 902, en col·laboració amb l'autor.

El comportament observat en els incendis de l'any 2012, i l'aparició dels simuladors d'incendis forestals d'última generació, va generar la necessitat de disposar d'un profund coneixement sobre la interacció d'aquest comportament i el contingut d'humitat del combustible viu.

En base a aquesta necessitat, l'any 2013 es van començar a prendre mostres de vegetació viva de les principals espècies forestals presents en els incendis a la província de València, durant la campanya d'incendis d'estiu.

Per disposar de més dades sobre l'evolució anual de la humitat de les espècies, l'octubre del mateix any es va crear una xarxa de presa de dades d'humitats del combustible viu a la província de València, que l'any 2014 es va ampliar a tota la Comunitat Valenciana, amb la col·laboració del personal del Pla de Vigilància Preventiva contra Incendis Forestals. Aquest projecte està donant unes dades molt valuoses que permeten entendre molt millor el comportament dels incendis en els diferents punts de la Comunitat, a més de poder establir quines són les zones de major risc d'incendi relacionat amb l'estrès hídric de la vegetació.

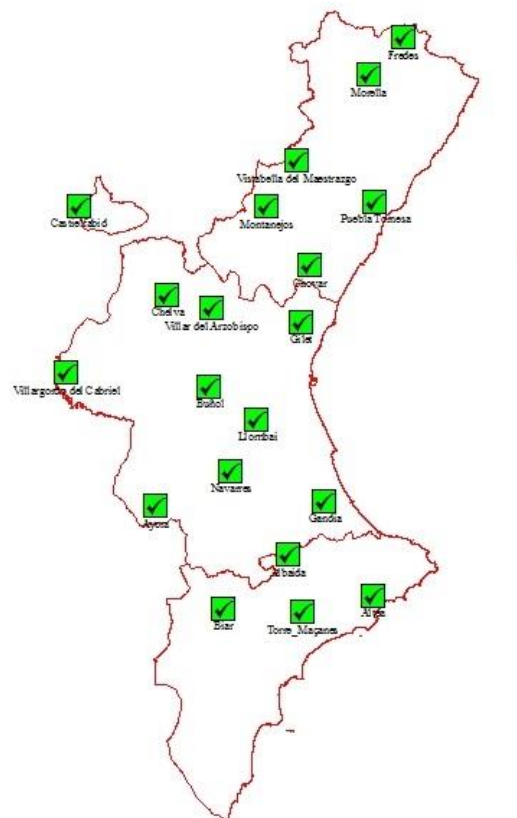

Figura 7. Mapa d'Estacions de mostreig de la humitat del combustible viu. Elaboració pròpia UT-902

En l'actualitat, es realitzen preses de mostres de 26 espècies de tots els estrats de forma mensual en el conjunt de les estacions vistes al mapa anterior. A més, es prenen mostres de la vegetació més representativa d'aquells incendis forestals amb comportament més extrem, i de totes les cremes prescrites que es realitzen a la Comunitat. Tot això està aportant una base de coneixement valuosíssima de cara a la millora de la prevenció, de les operacions d'extinció i, d'altra banda, constituirà la base tècnica per a l'execució de cremes prescrites, en funció dels objectius plantejats en les diferents estructures de vegetació presents a tota la Comunitat.

Centrant-nos en el tema dels incendis, si s'analitza de manera puntual el de Montán del 7 de juliol de 2015, en base als valors de la humitat del combustible viu per a les diferents espècies, es pot comprendre molt millor el comportament del foc en aquesta època de l'any, i sobre un combustible model 4/7, fruit de la regeneració de l'incendi que l'any 1994 va afectar a aquesta zona. L'estructura general de la vegetació en aquest model de combustible, presentava un dens regenerat de *Pinus halepensis* i *Pinus pinaster* en la fase en què comencen a dominar a altres espècies arbòries o arbustives presents. Les espècies dominades eren fonamentalment *Ulex parviflorus* i en menor mesura altres com *Quercus ilex*, *Pistacia terebinthus*, *Juniperus oxycedrus*, i *Rosmarinus officinalis*.

Figura 8. Incendi de Montán. Brigades obrint camí amb motoserra per poder entrar amb línies d'aigua

Si s'analitza el contingut d'humitat de les espècies esmentades, es pot observar com l'incendi podia propagar bàsicament per la part baixa del combustible, amb predominança de *Ulex parviflorus* amb molta quantitat de combustible mort, que finalment aconseguia dessecar l'estructura de pi sobre ella, provocant que calaren foc. Aquesta estructura tan densa de vegetació i la falta d'accésos per a les unitats d'extinció, va dificultar en gran mesura el seu treball. Al mateix temps que impedia l'entrada amb agilitat del personal per terra i la penetració de l'aigua dels mitjans aeris, afavoria que

l'incendi continués per baix del dosser, conduït per la baixa humitat en l'argelaga, com si d'un incendi de subsòl es tractés, realineant-se vessant a baix, i llançant noves carreres en direcció ascendent.

ESTIMACIÓ DE LA HUMITAT PER A L'ESPÈCIE EN BASE ALS SEUS PERCENTILS		
Espècie	Humitat %	Valoració
<i>Ulex parviflorus</i>	78,18	Baixa
<i>Quercus ilex</i>	84,12	Baixa
<i>Pinus halepensis</i>	106,35	Normal alta
<i>Juniperus oxicedrus</i>	108,05	Alta
<i>Pistacia terebinthus</i>	121,22	Mitja alta
<i>Pinus pinaster</i>	121,76	Normal alta
<i>Rosmarinus officinalis</i>	142,72	Mitja alta

Taula 5. Humitat del combustible viu de les principals espècies presents en l'incendi de Montán. Elaboració pròpia UT902